

1. Javljam Naslovu, da sam dobio Vaš dopis broj 7345/0484/2 od 6.IX 1977., kao i odgovor na moje pismo od 31.08.1977.godine sa priložima.
2. Cijenjenom Naslovu odgovaram na dopis broj 175-2 od 1.X 1977. i mnogo se zahvaljujem na dopisu i daru kojeg ću čuvati za uspomenu i dugo sjećanje. Svojim riječima ću pomoći iz sjećanja da dobijete tražene podatke:
 1. Pitanje - Odgovor: Brod "Vrbas" koji se je za stare Jugoslavije zvao "Cer", bio je usidren na bosanskoj strani tj. gledajući tok Save sa desne strane: Sava² pramcem uzvodno cik do drvenog mosta, preko kog je bila onda javna magistrala. Sa lijeve strane broda Vrbasa na udaljenosti niti 150 metara, nalazila se klaonica stoke. "Pažnja" - baš ispred nje smo se slikali mi sa "Vrbasa" - jedna grupa, pa Vam šaljem tu original sliku da istu uvećate, a niti ja danas ne bi mogao označiti tko je tko. Kada uvećate sliku tada meni vratite jednu na kojoj ću Vam označiti ko je bio prisutan. To je bilo negdje ili kraj veljače ili početak ožujka 1944. Znam da je bilo snijega, i ja sam čučnuo kada smo se slikali.

Drugi detalj - do klaonice se je nalazio bunar sa kojega smo nosili vodu na brod za piće i kuhanje.

Treći detalj - kod bunara je bila jedna trošna kuća u kojoj je stanovala obitelj "Ilovača". U toj obitelji smo puno saznali o partizanima. U toku rata ta obitelj se raštrkala, jedino još živi kćerka Marica, udata Blažević, stanuje u Bosanskom Brodu, 27.juli broj 5., radnica u tvornici čarapa. Sa istom se po nekada dopisujem.

Četvrti detalj - kao važan - iza citirane kuće i klaonice nalazila se je Njemačka baterija protu-avionska. Često je otvarala vatru na Savezničku avijaciju. Postojala je opasnost, da radi uništenja citirane baterije i bombardiranja mosta pogode avioni i "Vrbas". "Vrbas" spuštamo nizvodno oko 800 metara i istog sidrimo na Slavonskoj strani, tik onda preko puta Ribnjaka, privezali ga uz obalu, napravili veliki most od tavalona, onda zvali Siz oko 8 met. dužine, podešeno ako se Sava diže ili spušta, vodostaj nesmetani, ulaz ili izlaz sa istog.

Okolo Vrbasa smo postavili čeličnu zaštitnu mrežu radi lutajućih mina.

Kada sam došao na brod bio je komadant na "Vrbasu" Gvozdenović mislim da mu je ime Aleksandar, koji je bio premješten za komadanta topovnjače Bosna. Imao je čin - Poručnik bojnog broda, o kom ću Vam na kraju dati neke detalje i sudbinu broda i posade.

Za komadanta dolazi Iskra Dragutin rodom iz Vukovara, strah i trepet na brodu - Poručnik frigete. Mene je u svojoj kabini koja je bila smještena u Krmenom prostoru sa desnog boka broda ošamario, to vjerujem da mi je povrijedio bubnjić desnog uha, jer od tada na desno uho ne čujem za 60% prema lijevom. Nakon tog incidenta je premješten u nepoznatom pravcu bar za mene da li u Zemun ili u Zagreb ne znam.

Za komadanta Vrbasa dolazi mlađji oficir, morao je biti rezervista, radio je po pričanju u Lučkoj kapetaniji u Slavonskom Brodu, čin poručnika - Petej Andrija, čovjek veseljak, volio je svirati gitaru, sam sebi razbijao tugu, nije bio sretan u braku. U partizane je pošao prije nas par dana. Drug Lasić je znao o svemu i pričalo se da je bolestan. Iza oslobođenja se oženio sa drugom ženom, u penziji je, živi u Kaštelima /Split/. *Dođe Bone Radmilović 1/IV.*

Kada smo izvršili premještanje broda Vebas, na kom je bila komanda flote, komadant flote je bio kapetan korvete Jurković Luka. Na brod je montiran telefon, veza sa komandom grada, tako da su na brod uvijek dolazili domobranski oficiri kao gosti flote i nisu sumnjali u neku sabotažu. To su bili oficiri posade na Vrbasu ^{ja} sa N.D.H.

Podoficiri na "Vrbasu"

Upravitelj stroja Žafran Franc, mašinar, čin- časnički namjesnik, kreće 9.09.1944. u partizane. Host Marijan istog čina mašinar, sada u penziji, stan - Pehlin 88. Rijeka. Prije dolaska na Vrbas iz Siska u januaru 1944.god. upućen u odred Trst-mornarica NDH. Isti se vraća iz Trsta u roku 2^u dana u Zagreb i javlja se bolestan. Neki domobranski doktor mu daje bolovanje 13 dana. Isti dolazi u Slavonski Brod s obzirom da mu je tu živila porodica. Nakon isteka bolovanja uz preporuku dolazi na citirani "brod", u partizane kreće sam 8.IX 1944. i zvao je neke na brodu da idu sa njime u Diljski odred, da će se lakše prebaciti u manjoj grupi u partizane. Mi smo istog našli u Diljskom odredu.

./.

Barin Turica Janko brodarac - čin časnički namjesnik ranije saradljivao sa partizanima i obaviještavao iste o kretanju broda "Vrbas"/Možda Naslovu bude i ovaj podatak od koristi/ Prvo i posljedno putovanje broda Vrbasa za vlasti NDH je bilo negdje mislim u novembru 1943.godine. /tu negdje Vi sigurno imate u dosieima imate o napadu na Brčko od strane partizana/. Napad na Brčko pod hitno iz Slavenskog Broda treba da se sa brodom Vrbasom prebaci veća količina municije u Brčko, kao što je i prebačena i Brčko nisu zauzeli partizani. Drug Turica Janko je na vrijeme obavijestio vezu kuda ide brod što vozi, svoju glavu daje na kocku. Brod je plovio i partizani su otvorili vatru prije Brčkog, ali sa malom grupom i brod na vrijeme ~~sk~~ stigao u Brčko i sretno završio na sidru, dočekaos oslobodjenje u Slavon-
skom Brodu. Drug Turica Barin Janko odlazi u partizane u augustu 1944. godine. Sa istim se našla i posada Vrbasa u Diljskom odredu. Danas živi u penziji, sa stanom Delnička ul.broj 1. Rijeka.

Narednik - mašinar Rogić polazi 9.IX 1944., nema ga među živima. Narednik Kobler Veljko - mašinar gine sa topovnjačom "Bosna". Njegov brat Kobler Branko stegovni narednik ustaša u mornarskoj uniformi, glavni špijun prije dan dva svega će posada brod napustiti. Drug Lasić istoga šalje na službeni put da ne smeta.

Narednik - Martinez Bogomil brodarac, rodom sa Visa, dobar nastavnik za uslove vezati, umro poslije oslobodjenja. Polazi u partizane 9.IX 1944.

Narednik Turina Drago - atelerac bio na Vrbasu a i u partizanima, polazi 9.IX 1944. , živi u Puli, radi u socijalnom osiguranju Pula. Narednik Lasić Bruno - električar i organizator 9.IX 1944., živi u Puli - penzioner.

Podnarednik Rajić Ivica - mašinar - 9.IX 1944. nije među živima. Vodnik Rozicer Milan bio disciplinirani na brodu Vrbas. Dežurni oficir Lasić istoga je poslao na službeni put da ne smeta, nije bio čovjek povjerljiv ni karakteran. U slavonskom Brodu je ostavio neku sirotu Janju Miković koja je stanovala u Šengaju kod Uporišta /u drugom stanju/. Ista je živila od zarade što je prala veš vojsci, nekad neko ukradi kruh, neko da kilu šećera jer je žena bila povjerljiva.

Na večer pri našem odlasku sa broda "Vrbasa" da ne padne u ruke neprijatelju ja i Prović Ante mornar, odnesmi smo istoj radio aparat, sanduk šećera, ja svoj kufer i civilno odijelo, dao joj adresu od mog oca da mu javi za dan dva da sam otišao u Brunin bataljon.

To je bila lozinka da sam u partizanima, te je nakon odlobodjenja poslala moj kufer mom ocu i u kuferu odjelo. Istu sam iza oslobodjenja posjetio par puta i zahvalio joj se za učinjeno. Radila je u ambulanti u Slav.Brodu kao vešarica gdje sigurno još i sada radi s obzirom da nema dosta radnog staža /zahvaljujući Rozicer Milanu i njegovoj karijeri/

Vodnik - neki Krenčević je bio došao na brod, ali je ubrzo premješten, bio je otkriveni njuškačo.

Mornari

Ložač Strinić Ivan selo Lokvići - Imotski - 9. IX 1944. gine 25.IX 1944. Ložač Muslulin Nikola, selo Paščina, pošta i Općina Ploče, 9.IX 1944, gine 25.IX 1944. Ložač Pravdica Živko, Kraljevica, Općina Rijeka, 9.IX 1944., gine 3. X 1944. Ložač neki Bosanac Zvonko, prezime ne znam, bio je na dopustu. Benić Tomo negdje je rodom oko Svižaja - Bosanski Brod, iz mornarice prešao u zeleni kadar. Šečić Imbro iz Dervente bio na bolovanju ali je bio zakleti ustaša. Mornar - kuhar na Vrbasu Krčelić Stipe, rodom selo Pisarevina, Općina Karlovac, zakleti ustaša, dan prije našega odlaska drug Lasić istoga šalje na službeni put u Sisku, da nam donese na brod cipele sa opravka iz Siska, što je bilo sumljivo na brodu - oklonjeno i naštiman službeni put. Komadantu flote Jurkoviću Luki kapetanu korvete da ide u Zagreb, tamo je dočekaao oslobodjenje. ali sam čuo da nije sretno prošao. Po mom znanju o istome i po pričanju nekih drugova, bio je veoma dobar čovjek i simpatizer za partizane, i najvjerojatnije izvikao neke drugove iz zatvora, koji su bili optuženi da rade za NOV preko sudije Gržeta koji je radio u vladi pravosudja NDH u Zagrebu. Gržeta je bio kao tužilac. Koga je oslobodio iz zatvora taj je otišao u partizane. - Sada je ono kobno zašto sam dobio šamar: Komadant broda Vrbasa Iskra Dragan je znao da nas iz Općine Metković na brodu imade 6 mornara, 6 Neretvanskih gusara, kako Vam je sigurno poznato da je crna legija pregazila u ofenzivi 1944.god. negdje u maju Blakovo, popalila sela "Baćinu" kod Ploča da iz Baćine imade i danas imade 40 preživjelih boraca sa spomenicom, zatim uzgred neka sela: Pašičinu Plinu, Borovce, pošta Nova Sela, tamo gdje sam i ja rođen, a stanovništvo koje su uhvatili utovarili u vagone i sproveli kao marvu od želj.stanice Ploče pravac Slav.Brod-Vinkovci. Pošto je pruga bila porušena ustavili su se u Slavonskom Brodu.

. / .

U to vrijeme bio je u festungu u ambulanti Slav.Brod vojni doktor mislim da je imao čin potpukovnika - domobran, rodom iz sela Paščina općina i pošta sada Ploče, Stjepan Jerković. Mi smo sa istim svi mornari bili dobri u S.Brodu i organizirali topli ručak toj jadnoj raji, koja je u vagonu morala vršiti nuždu, tako da smo mi uz pomoć tog doktora uspjeli tako reći iz transporta pola te raje preko veze vratiti u zapaljane kuće svog mjesta. Kako sam Vam već pisao da je legija gonila sve što nije pobjeglo u partizane ili da je biho sposobno poći u partizane, tako je jedan stranciport formiran Bračana oko 200 ljudi a pošto je bio u Slav.Brodu Rosić Ivan -časnički namjesnik, rodom iz Splita, bio u mogućnosti da iste hrani par dana i svaki dan se kuhao poseban kazan za te ljude, a Rosić je bio šef magazina za ishranu komande mornarice u Slav.Brodu, te je od svoje zalihe iste hranio. Jednoga dana mene zove komadant da dodjem u njegovu kabinu. Ne sluteći zlo podjem k njemu bez opasača i bodeža /nož/ za njega sreća i on meni kaže da sam ja kurir doktora Jerkovića, da organiziram bjeg partizanima, ja sam istome rekao da nisam kurir niti teklić kako su ga zvali za NDH., ja po naredjenju radim, da sam silom doveden u vojsku da posjedujem uvjerenje da imadem od teškog rada iskrivljen prsni koš, od uvjerenje Vama ću poslati fotokopiju da nisam bio sposoban za vojsku. Na to me je ovaj ošamario. Da ja imadoh onda kod sebe bodež ne bi bio Iskra dočekaao oslobođenja. Kada sam izašao na palubu iz kabine rekao sam istom da na brod ne dolazi po noći sa izlaza, jer da će ga ^Neretvanski gusari poslati u XIII bataljon, da će mu lozinka biti tri puta stoj i metak odjeknuti, to ga je steplilo i otišao je sa broda. Ja sam otišao kao brodarac mornar 9.IX 1944. u partizane. Mornar Prović Ante 9.IX 1944., Medak Dujo 9.IX 1944., Curić mornar ime ne znam , rodom iz Ravno slivno, pošta Opuzen , Općina Metković gine na topovnjači Sava. Mustapić Jerko - mornar , sin Šimuna, ista adresa kao gore, gine na Bosni, Mustapić Luka - brat od Jerka ista adresa kao gore, gine ~~xxxxxxxx~~ u 11 brigadi na Širokom brijegu kod Mostara, pošto je prebjego sa broda Vrbas u maju 1944.god. Na brodu nije ostao niti jedan od posade, jediono telefon ukopčan, ni brodski sat nije ostao da visi, braća su ga uništila. Nisu nas primjetilin pošto je kod našega broda rampa bila postavljena i prolaz je bio zatvoren od 21 sat do 5 u jutro. Jedino je bio prolaz ako je svirala uzbuha, a nismo se bojali jer smo bili dobro naoružani.

. / .

2/ Drugo pitanje - Odgovor

"Vrbas" nije bio potopljen, da je bio potopljen ne bi bio više na upotrebu nakon vadjjenja. Taj brod kršten od Cera na "Vrbas" je dugo ležao potopljen u padu strae Jugoslavije pa su limovi dozrajali. Isti ima pogon na kotače kao tambure ili mlinove. To je brod za vikend, za primenja na istom kao neko malo izletište. Jedino je dobar kao objekt za komandu flote. Da smo ga potopili vjerujem da bi bili na vrijeme otkriveni i imali bi neugodnosti bez potrebe.

3/ Treće pitanje - Odgovor - Kada ste čuli za Titov proglas. Mi niža klasa znali smo 8.IX 1944. Drug Lasić Bruno je nama nekim rekao da je vrijeme da predjemo u partizane, koji imaju čistu savjest, a da nepovjerljive treba udaljiti, po mogućnosti bez žrtava, tako je i učinjeno. Mi na brodu smo znali o partizanima, to se je uvelike debatiralo, čuli smo i pucanje u Diljgori.

4. Četvrto pitanje - Odgovor

Nije nas nitko opazio iako je, bio veliki garnizon, imali smo sreću. Sama komanda grada, mislim da je komadant grada viši oficir u domobranskoj uniformi zvao "Zglav", bio je česti naš gost i imali su svi u mornare povjerenja. Drugo - kaoko su bile česte uzbune mislilo se da mornarica bježi sa broda radi bombardovanja. Družje nose da ih partizani ne napadnu, a osim toga 80% cijelog garnizona domobrana je iste noći prešlo u partizane. Vjerujem da su i oni znali za Titov proglas. Treći detalj - da su nas zaustavili, mi bi otvorili vatru, pa zamislite to je bila grupa od 70 boraca naoružanih ^{do} zuba, svaki mornar sa puškom štajer maniher- puške na koje se stavljao naž sa strane. Svaki mornar sa 200 metaka, a podoficiri sa pištoljima ili mitraljezima. To je front kada se uzme rastojenja po tri koraka 3 X 7 + 210 metara, ni jedan ne bi pao živ u ruke neprijatelju.

5/ Peto pitanje - Odgovor

Podoficiri koji su bili kritične noći kod kuće svi su znali za našu namjeru i sami se prebacili u Diljgoru da ih u manjim grupama ne bi otkrili. Bilo im je sigurnije, ako ih uhvate ustaše ili policija, rekli bi da idu kupovati hranu u selo, i po dogovoru našli se na odredjenom mjestu u Diljgori.

6/ Sesto pitanje - Odgovor

Već sam Vam opisao u referatu tko je bio sumnjiv, ako je bio poslan na službeni put, a da se nije tako uspjelo već je bio predviđen poslati ga po hitno u 13 /trinaesti/ bataljon.

7/ Sedmo pitanje - Odgovor

Komadant "Vrbasa" poručnik Petej Andrija otišao je prije 9.IX 1944. godine dva, tri dana prije nas, kako sam već opisao u referatu. Istoga našli u Diljskom odredu i nama ostalima kuha doručak, sve je to bilo povezano, ali sebe ogradjujem: mislim da njemu nije bilo neslaganja u obitelji da bi on još ostao na "Vrbasu" iako je Lasić širio glasove na brodu da je isti bolestan. Meni je bilo sumnjivo jer je isti bio strog na brodu i prijetio sa pištoljom posadi. Možda se je tako kamuflirao, ja mu ni danas ne vjerujem da je srdačno pošao u partizane.

8/ Osmo pitanje - Odgovor

Sa "Vrbasa"vprije je nas otišao Barina Turica Janko za mjesec dana, nije se znalo u javnosti da je u partizanima, pričalo se - čovjek bolestan-, znao je možda Lasić, ja nisam. Tako Host Marijan i komadant Petej. To je sitnica pa nije nitko primjetio.

9/ Deveto pitanje - Odgovor

Sproveden sam u vojni okrug Mostar 6.XII 1943.god. od strane žandara NDH i u vojnom okrugu čekao dok se prikupi jedna grupa do 11.XII 1943., te cijelu grupu sproveli u Sisak u mornaričku školu 12.XII 1943.

Hrana odlična, odijela odlična, smještaj u školi za pet, nastava disciplinska, pod hitno je trebala naučiti - korak, pozdrav sa kapom, bez kape, zauzete obje ruke, pozdrav sa glavom, rukovati sa puškom, baciti istu na desno rame, pozdrav sa puškom na počast i sl.Spremali su nas na brzinu jer je trebalo jednu grupu od 120 mornara iz Siska uputiti na Crno more, gdje sam bio ja odredjen, Prović Ante o kome smo već pisali.To je bio "harambaša" svoje vrste, neki Šuljak Ante iz Vrgorca koji nas nije htio slušati. Obika je svladana silom po onom decembarskom snježnom vremenu.

Prsti su nam pucali od zime, ne bi mogli držati pušku u rukama, koliko sam puta samo prepuzao od škole put Viktorovca, a vjetar sa Kupe puše, uši otpadaju od zime.

Za nas sreća - pronašao sam nekoga mornara Burdjeles Ante, rodom iz Ravnog Slivna, pošta Opuzen, Općina Metković, i u školi mornara mog susjeda Talajić Petra rođen 1922.godine, sin pok. Jure, stanuje ul.Struga 82. Metković. Oni su nam rekli da će nas poslati na Crno more. Kada je došao kobni dan, mislim da je bio 25. ili 26. XII 1943.god., večerati su nam dali, postrojili pred školom i čita se dnevna zapovjed: grupa po imenu se odvađa na proziv. Dežurni čita : Franić Ivan, Prović Ante, Šuljak Ante i td. do 120 mornara, zatim spremite se za pokret sutra u jutro polazak u 5 sati sa željez. stanice Sisak pravac Njemačka Kuk safen i Crno more. Odluka pala mrđanja nema, vojska na spavanje, povećer otsvirala. U nesreći sreća, dolazi meni cibirani Talajić i kaže da je on komandir straže pred školom a Burdjeles Ante da je razvodnik straže. Ti Franići i Proviću spakujte odjeću, zatvorite u vreću i pušku stavite u ormar, Pošto je svaki mornar imao svoj ormar. Ja ću vam u jutro kada bude ustajanje probuditi, dok se ostali budu prali dodjite do stražarnice. Burdjeles će Vam podignuti bodljikavu žicu, ja ću zamjeniti stražara sa motivizacijom da meni stražar ide po doručak, Vi pobjegnite i sklonite se negdje u grad, Dok stranciport krene iz Siska. Na Vaše mjesto škola će popuniti sa drugim mornarima. Sve po planu napravljeno.

Mi smo zvali Šuljka, ali nije htio poći sa nama, ne znam da li je ostao živ. Mi dva kao slepci u ranu zimsku zoru iz škole na Viktorovac, malo brdašće iznad škole, tu je groblje, sakrili se na groblju i prekrili se sa vijencima na nekom friškom grobu i promatrali kako se mornari pred školom prestrojavaju za polazak za put. Glazba ih je otpratila na željezničku stanicu - pravac za Crno more. Tako smo mi predanili na groblju, kada se spustila noć, mi polako u Sisak kroz neku ulicu, mislim da se zove Petrinska, pošto je Prović imao adresu u Petrinjskoj ulici br. ne znam svoje učiteljice, koja je službovala nekada u njegovom rodnom mjestu. Ista je Provića prepoznala i nanjegovo izlaganje nas je primila u kuću, nahranila sa kolačima, tu smo ostali dvije noći i jedan dan, pa mislim da je to bio Božić kad nas je sa kolačima kranila. Ta učiteljica nije imala veze da nas prebaci u partizane, ali je imala vezu u mornaričkoj školi.

Ista je javila u školu, da dva mornara namjeravaju poći u partizane, a da ona njima daje časnu riječ da neće biti kažnjeni ako se vrate u školu. Isti nam tu preporuku prenesla i mi smo se vratili u školu. Raport nas čeka kod kapetana bojnog broda Pust Stjepana u školi nas poziva na raport, stupam prvi ja Franić, sa desna strane dolazi Prović, pita mene Pust što si na raportu. Ja mu vojnički i ponosno gospodine kapetane bojnog broda javljam se na raport za to što nisam htio poći na crno more. Sa obrazloženjem držim se očevih riječi: preko granice samo u sanduku. Moj je otac bio austro-ugarski vojnik, ratovao sa Italijom. Kada je pala austrougarska, moj je otac ostao u ropstvu i ostao 46 mjeseci da nitko nije pitao gdje je. To je izjavljujem - ako moram služiti kadrovski rok i ako postavlja NDH ja ću služiti unutar granica. Pita Provića da li se on slaže sa mojom izjavom. Prović kaže - da -. Pita nas kako smo pobjegli i gdje smo bili, ali nije doznao naše veze. Odgovor je bio - to je vojna tajna.- Na raportu za kaznu nam je rekao - prva prekomanda idete iz Siska, i 12.II 1944. su nas obojicu premjestili na riječni marični brod "Vrbas" u Slav.Brod, i kako je citirano - pobjegli u partizane 9.IX 1944.godine.

Sjećam se da su u Sisku bili oficiri kao komadant škole Pust Stjepan i njegov zamjenik kapetan korvete Hekman Ivo, sada profesor pomorske škole u Splitu. Bio je dobar za nas, mislim da ga je obradila citirana učiteljica od Provića i on sigurno tu dobrotu prenio na Pusta i mi dvojica prošli lišo. Nastavu u školi je izvodio neki časnički namjesnik ne sjećam se niti imena niti prezimena, /ako doznam javiti ću naknadno/.

10/ Deseto pitanje - Odgovor

Kada sam došao u Dubrovnik 14. IV 1945. da preuzimam borbe Šiftare, bilo je problema sa istima. Bilo je natježe za odjeću, isti su bili smješteni u zgradi vojno-pomorske Akademije. Nisu htjeli da svuku svoja odijela puna ušiju, svoju bijelu kapu slična fesu. Odjeću smo im zapalili, novu uniformu englesku dobili od čarapa do titovke. Drugi problem sa istim treba posebno kuhati, neće svinjsko meso, treći problem - neće u brod jer se boje da će se potopiti. Nisam ni ja danas siguran pošto nisam upisao u moj dnevnik kako se je zvao brod sa kojim smo putovali, mislim da se zvao Morava, bio je željezni. Vi sigurno imadete u svojim dosiejima koji je bio brod.

. / .

Puna štiva boraca, ne podnose more, povraćaju i tđ. Svaki kad podje u zahod nosi porciju vode. Sto čuda dok sam iste doveo u Pulu. Kasnije se naučili jesti meso, sjećam se detalja kada sam rekao strazarima koji su čuvali zarobljenike u arteljerskom zavodu Lepetane zdravo drugovi - odgovor zdravo druže komandiru. Ja im kažem u šali živio kuhar. Svi u glas vičm - živio -. , ja opet u šali kzhar pojeo meso, a oni u glas Auuu... kao vukovi zavijaše, cijela Boka odliga. Znači već 1946.god. na 1947. nije bilo problema za kuhanje, samo da te borce kao vojnike mogu da pohvalim. Bio sam siguran jednom dati da čuva 40 vojnika, zarobljenika. Mogu Vam dati neke detalje od tih vojnika Šiftara koji su vodili Njemce na rad na most~~ax~~ između Rijeke i Sušaka i obratno.

1. Rajković Dragoljub zadužen puška mauzer br.9391 sa 20 metaka
2. Ljubimirović Budimir " " " " 6895 sa 20 "
3. Dragutinović Milutin " " " " 8504 " "
4. Stanojević Vojislav " " " " 1854 " "
5. Stojković Božidar " " " 144890 " "
6. Cvetanović Svetislav " " " " 9981 " "
7. Dičić Djordje " " " "30586 " "
8. Stojković Dragutin " " " 125478 " "
9. Rajković Đedomir " " " " 3691 " "
10. Petrović Stojadin "c " " "24087 " "
11. Kamčevski Atanas Engleški šmajser 65.metaka
12. Rajković Dragoljub puška broj 6840 " "

Ovo su neki detalji da znadete da posjedujem mali notez a mogao bih Vam dostaviti imena i prezimena evidentiranih oko 40 boraca koji su čuvali zarobljenike u komandi sjevernog Jadrana Rijeke, i dostaviti brojjeve oružja.

Odgovor bez pitanja koga sam spomenuo u početku za komadanta prvog u NDH broda "Vrbasa" do komadantove tragedije Gvozdenović Aleksandar poručnik bojnog broda premješten je na topovnjaču Bosnu koja je Savom krstarila, kako je već Vama poznato da su ruski avioni sijali magnetske mine po rijeci Savi, ta je sudbina zadesina topovnjaču Bosnu i to rano u jutarnjim satima dok je osoblje spavalo na brodu, a Bosna se vraćala sa svoga puta u bazu Slavonski Brod. Sa istom je komandovao Gvozdenović Aleksandar - poručnik bojnog broda. Plovidba je bila namjenjena da vidi budući komadant Kutner ime sam zaboravio kako se ponaša i manevriše i kako uspijevaju motori ploviti uzvodno Savom.

. / .

Dok je Bosna plovila i posada spavala ista nailazi na minu. Brod je raznila mina, što je ostalo od mine to je uništila eksplozija kod parnih kotlova uslijed naglog prodora vode u kotlovnicu, to je mislim bilo negdje oko Svilaja, tako da je sve osoblje izginilo koje je bilo u utrobi broda, jedino je uspio iz svoje kabine u kojoj se je odmarao nesudjenoj Bosni budući komadant Jutner. Da ispliva od kabine u brodu kroz brodski hodnik do vrha palube ~~na~~ u dužini roneći 11 metara. Isti je sam pošao u partizane u Brocko brdo u sastav Diljskog odreda prije nas.

Poslije oslobođenja bio je nastavnik u Divuljama u činu kapetana korvete, gdje je danas ne znam, tako je uz poginulu posadu Bosne izginilo i osoblje sa Vrbasa koje je bilo ukrcano te kritične noći na Bosni iz raznih razloga, osim Petej Andrije koji je bio po pričanju na kormilu iste kao stručnjak i poznavao je sprutove dubinu Save, pa su istoga držali na njegovu sreću na kormilu. Kada je odjeknula eksplozija, istoga baca sa komandnog mosta u Savu: uspio isplivati na obalu iako je bio u bundi, pa zato i mislim da je to bilo u ožujku ili aprilu 1944.godine, a što Vi sigurno bolje znate od mene. Iza ove tragedije kako sam već pisao Petej dolazi na Vrbas za komadanta. Iskra Dragutin odlazi u nepoznatom pravcu i eto od posade oficira, podoficira i mornara koji su službovali za NDH u Slav.Brodu danas ni treći članik nije među živima. Mislim da sam već pisao ~~da~~ predviđao da će biti most bombardovan u Slavonskom Brodu. To se dogodilo 27.VII 1944.god. lančanim i zapaljivim bombama. Mi mornari lovili ribu šarane i somove po Savi Iza oslobođenja na brod "Vrbas" u S.Brod dolazi za komadanta Kopriva imena se ne sjećam, znam situaciju kakva je bila u S.Brodu iza oslobođenja, isti je čina -poručnik bojnog broda, prošle je godine poginuo on i njegova žena u saobraćajnoj nesreći kod Kopra. Znam da je Vrbas iza oslobođenja bio tegljač dereglije.

Eto to su ukratko moja zapažanja, šaljite pitanja po mogućnosti, na ista ću odgovoriti.

PRILOZI:

1. Slika brod "Vrbas" kom.1.
2. Slika posada broda "Vrbasa"-ali ne kompletna - kom 1.
3. Lično moja slika iz JRM od 1946. kom 1. + 3 slike
4. Liječničko uvjerenje - vidi se da nisam bio sposoban za vojsku
5. Priručnik o obuci u mornar.školi iz Siska kom 1.

Mnogo pozdrava i sreće u radu želi vam Vaš dopisnik

FRANIĆ IVAN

Rijeke Drage Žervea 37.I kat stan br.8.

Rijeke 13. X 77

PERSONALNA UPRAVA KOMANDE MORNAARICE SPLIT

PREDMET: Sjećanja iz NOV.-

Povodom tridesetpetogodišnjice osnivanja JR Mornarice Naslovu niže potpisani dostavljam, svoja kretanja od stupanja u "NOV" i prelaz u sastav Ratne mornarice do demobilizacije:

FRANIĆ IVAN sada pokojnog Duje rodom iz Nova Sela općina Metković 2.V 1921. u seljačkoj obitelji.

Imam srednju stručnu spremu, zaposlen sam kod ŽTP Zagreb, OOUR Sekcija elektrotehničkih postrojenja Rijeka Brajdica 10. u svojstvu materijalnog knjigovodje.

U partizane krenuo sam na "Titov proglas" 9.IX 1944. a demobilisan na lično traženje 18.XII 1947.godine.

p Vojnu knjižicu potpisao pulit.komesar pod pukovnik onda Dužalo Adam iz podoficirske škole Pula.

Križni put po sjećanju je slijedeći:

9.IX 1944.god. po dogovoru i planu stariješina komandanta flote NDH koja je bila na riječkom matičnom brodu "Vrbas" koji se je za stare Jugoslavije zvao "Cer", koji je u cijelo vrijeme rata bio usidren u Slavonskom Brodu kod ondašnjeg "Drvenog mosta". Organizator i ^{de}žurni v.d.oficir citirane noći, 9.IX na 10.IX 1944.god. ondašni narednik električar Bruno Lasić živi sada negdje u Puli, organizirao je posadu sa topovnjačom "Sava" koja je bila na bosanskoj strani sa desne strane Save usidrena da se ista potopi - popustili mašinci ventile i Sava u Savu legla, posada sa iste priključila se posadi sa "Vrbasa".
Komandant Save je bio Franjo Lasić iz Splitske ratne pomorske škole. Na brodu je uništeno sve što se je moglo koristiti te služiti neprijatelju. Posada je uzela sa sobom što je mogla više ratne sprema.

Naša četa tiho kreće 9.IX 1944.godine u 22,00 sati pod komandom dežurnog narednika v.d.oficira u floti Bruna Lasića. Sa topovnjače Sava se nesjećam imena posade ali se sjećam posade "Vrbasa" koji su bili na brodu citirane noći.

BIBLIOTEKA KOZLIČ.

Dežurni Lasić Bruno pod narednik mašinar Brkić Milan, sada radi u brodogradilištu "3.maj" Rijeka telefon u stanu Rijeka 45-173.

Rogić narednik ime neznam mašinar nije među živima.

Rajić Ivica mašinar nema ga među živima.

U sastav na putu nam se priključuje časnički ~~xxx~~ namjesnik Žafran Franc mašinar i Host Marijan časnički namjesnik upravitelj stroja na "Vrbasu", isti nam se priključuje već na putu pošto je bio kući citirane ^{noći} ~~keći~~, te nije bio na brodu. Host živi u Rijeci - Pehlin 88, te se nalazi u penziji.

Mornari ložači sa Vrbasa Strinić Ivan rodom selo Lokvići općina Imočki rođen je 1922.god., gine 25.IX 1944.god. u Podravskoj Slatini.

Mornar Musulin Nikola selo Pašićina pošta i općina sada Ploče, gine 25.IX 1944.god. u Podravskoj Slatini i ja dajem 1946. god. izjavu za istog u općinskom sudu Metković.

Mornar Pravdica Živko gine 1.X 1944.god. u selu Lozani kod Virovitice i Pitomače. Dajem podatke 1946.god. u Rijeci o smrti njegovoj sestri koja je tada radila u rodnom mjestu Kraljevica u pošti.

Mornar Prović Ante pok.Luke sada je matičar u Opuzenu Metković.

Mornar Medak Dujo pošta i općina Metković. To je osoblje što se sjećam da smo se našli ista na terenu sa komandantom broda "Vrbas" poručnik Peteh Andriju koji živi kao penzioner negdje u Kaštel Lukšiću Split, te se sjećam i nekog zastavnika NDH Malića radio je neko vrijeme u 3.maju, a bio je na službi u uporištu NDH Slavonski Brod, i Rosića Ivana bivši potporučnik NDH a radio je u uporištu prije 9.IX 1944. u Slavonskom Brodu, a sastali smo se u Dilskom odredu. Zatim pronašli smo u istom odredu časničkog namjesnika NDH brodarca Barin Turica Janko i Derenda Božo narednik DRH.

Da opišem svoju prošlost

Bio sam mobilisan 12.XII 1943.godine od strane žandara NDH, kako su znali da su mi braća u partizanima i da ja naginjem poći u partizane, i sproveden u mornaričku školu Sisak i iz Siska 12.XII 1944.god. premješten u Slavonski Brod na riječni matični brod "Vrbas" na dužnost mornara brodarca, te sam citirane noći krenuo sa ostalim na Križno putovanje za oslobođenje i socijalizam.

Šema kretanja kao da sanjam o bajkama koju opisujem i dostavljam naslovu kad dopunu istorijskih zbivanja koja će služiti kao dokumentacija osnivanja JRM, povodom tridesetpete godišnjice osnivanja JRM onda male ali ratne mornarice u našem malom dalmatinskom mjestu danas slavna "Podgora" kod Makarske.

Šema kretanja 22,00 sati 9.IX 1944.god. noć tiha, pala magla dežurni Lasić četu postrojama, lozinku daje i polazak za istim, ostojanje 3 koraka ^{od} Slavenskog broda niz Polaj sa lijeve strane Save, pravac kroz Polja želj.stanica Garčin, prelaz pruge između Garčin - Andrijevcu gdje nam je veza.Sve ide po planu. Brodski varoš Diljgora komanda područja za Slavonski Brod. Svanulo se, dobili doručak, produžujemo u Levansku varoš, prvi susret sa narodnom vlasti.

Uzimaju drugovi komesari podatke od kada sam došao na svijet pa do 10.IX 1944.god.

Svih su nas razoružali jedino u odjeću nisu dirali. Nakon ispovjedi dolazi hladan tuš za nas mornare, oficiri i podoficiri na stranu mornari na drugu stranu, mornari u pješadiju, a oficiri i podoficiru na prvi partizanski Aerodrom "Voćin" i na Vis. Vi mornari pješaci u dopunu XVIII brigade VI korpus 40 Divizija. (Papuk)

Tu smo odluku gorko primili malo nas danas ima među živima.

Od Levanjske varoši teče križni pješaki put noge mlade trbuh prazan, uske staze nevješti junaci. Najveći zaklon kukuruz stablika da zakloni naše nježno tijelo. Uvijek pješke od sela do sela preko veze, bez oružja kao sljepac bez pratioca. Pa sve tako pješke od 9.IX 1944.do 7.XI 1944. kada smo stigli na naš Jasran, baš kada je bila proslava Oktobarske revolucije u Splitu.

Po/sav put Levanjske varoši kroz Ustaške garnizone do planine "Papuka" nadmorska visina 694 metara.

Gladni usput ubrali bi koju šljivu ili jabuku. Vodići nas vode kao da smo zarobljenici a mi dobrovoljci. U VI korpus na Papuku nas čeka večera kuhan kukuruz bez soli u zrcu u XVIII brigadi 40. Divizije. Dan dva odmora i u borbu, oružje nam daju, novi način ratovanja. Dolazi ono najgore pokret Papuk pravac Kamensko, prirodan izvor pitke vode. Sa leve strane ceste koja vodi Kamensko Požega i Sira nalazi se partizanska bolnica u baraci sa desne strane ceste ostaje Gutmanova pruga šumska. Iz bolnice mi se je priključio Vladimir Jure

iz sela Pozla Gora pošta Nova Sela 52278 koji je bio ranjen u nogu. Sad živi u Metkoviću - Hrešćevački put b.b.

Od Kamenskog pravca uz Krndiju želj.stanica Sirač^c veliko žandarsko uporište. Puno je palo boraca dok je planula kasarna.

Zatim u Daruvar domobranci se predaju bez metka da opale. Moja brigada dobiva dva tenka mala i ide se na zauzimanje Podravske Slatine 25.IX 1944.

Dobivam zadatak da budem prvi pomoćnik uz nekⁱ nišandžiju na pušku mitraljeza marke švajslozen, nišandžija Prović Ante koga sam već spomenuo da je matičar u Opozeniu, drugi pomoćnik neki Slavonac Franjo prezima neznam isti je ostao u pješadiji nije htio ići u mornariću. Zadatak je bio braniti pristup na cesti raskrsnica Bakićevo Soplje da ne dodje pojačanje ustašama u Slatinu. Ustaša imade oko 1200 nas boraca oko 400 borba počinje ujutro 25.IX u 5,00 sati, magla kiša pada vidljivost 20 koraka. Naši tenkovi jurišaju pješadija ih podržava., ali na žalost I ustaška granata pogadja naš tenk kod mlinova na ulazu ~~u~~ u Slatinu. Drugi tenk se povlači, vojska gubi moral gine komandant brigade daleko od borbene linije, navedno da je dobio lutejući metak.

Borce treba pregrupirati sve nanovo, povlačimo se na zapadnu stranu Podravske Slatine dajemo slobodan put cestu Bakićevo Soplje da se ustaše mogu povući a mi ih u bijegu gonimo i plijen izvukli u suho polje 28.IX 44.. 29.IX 44. napad Pitomaču Spišić Bukovicu Lozani gdje gine Pravdica Živko, zatim Gradac Viroviticu zauzima XVI i XII Slavonska omladinska brigada.

Na Virovitici su brigade desetkovane i napokon je Virovitica oslobođena 3.X 1944.god.

Sve tri brigade rade međusobno popunjavanje osoba i dopunom. 7.X 1944. dolazi iz brigade vijest da je Split slobodan osmi korpus javlja iz Tičeva hitno traži sve dalmatince koji žele u mornaricu. Da se upute sa parolom svi na more. Nas iz brigade sakupilo se oko 42 borca koji su se nalazili iz raznih okolnosti našli u slavonskim brigadama. Opet ono po starom predaj oružje. Odgovorni kao stari borac nas preuzima neki Baljević Josip rodom selo Sali neznam dali iz Ugljana ili Dugog otoka. Vidjao sam istoga poslije oslobođenja, mislim da plovi na stranom brodu. Isti je bio naoružan sa engleskim kolašem 5 metaka. A ja sam u polasku istinu reći ukrado engleski švajcer i torbicu sa 4 šaržera i put pod noge. Od veze do veze po slobodnom terenu tako od 7.X 44. do našeg Splita 7.XI 1944. Iz pravca Virovitica, Pakrac, Lipik prelaz želj.pruge Zagreb - Beograd između stanica Lipovljani Banova jaruga Novska prešli neku rijeku dali Trebež ili Ilova neznam zatim preko Lonjskog polja na udaljenosti možda 800 m od Jesenovca.

Koji nam je ostao sa lijeve strane. Zatim su nas neki seljaci prevezli sa nekom splavi preko Save. prešli prugu željezničku između Siska i Sunje i došli u neko selo mislim da se zovu Svilci koje je bilo kroz dan zapaljeno od strane ustaša a mi kroz noći prošli isto i miris osjećali pečenog kukuraza u ambarima to je bilo 11.XI 1944. zatim u Glinu koja je bila slobodna, ali je bila u garežu. Produžujemo u maju područje za Baniju, i tu smo prenoćili. Dolaze sela Rujevac Bešlinac čuvena Banija pravac preko planine Vidorije. Dvor na Uni. Čeka nas veza od Dinare da nas prebaci u Split u noći 18.X 1944. smo se cijela grupa prebacili u nekim provizornim čamcima u tišini po grupicama preko rijeke Une. Zatim u kolonu 1 x 1 trebalo je od Une ravnicu do pruge prepuzati oko 100 m preći prugu koja ide od Bihaća do Bosanskog Novog dočepati se Dinare veza čeka. Prugu su četnici čuvali za nagradu za svakog partizana zarobljenog od njemaca dobivaju šmajser ili sanduk pun municije. Dok je naša grupa sa čelom naišla na prugu četnička patrola je zakucala naša grupa bez oružja grupa se rasštrkala u mraku. Četnicima došao u pomoć vlak pancir rakete svjetle teren kao podne. Vodnik Raljević sa 5 metaka na čelu grupe nije mogao likvidirati patrolu ja sam bio na začelju sa šmajserom. Naša se grupa raskinila u dva dijela koja je ostala od začelja ja sam sa grupom promijenio ^u r^utu kretanja nazad u Glinu, Topusko, Velika Kladuša, Slunj, Udbinu, Plitvička Jezera, ^G Dubavčevo Polje prešao želj. prugu Gospić - Knin kod želj. stanice Malovan, a u Kninu se vodila borba za oslobođenje istog. Mi smo prošli pravac Ervenik na Zrmanju, zatim Pačići, Lišćići, Benkovac, Vransko, Jezero, Biograd na moru 5.XI 44. Dobili jedan mali trabakul i došli po danu u ^{Primostone} P^remoštenu. Tu prenoćili i krenuli za Split. U Split stigli 7.XI 1944. godine.

Te smo se u komandi mornarice sastali sa grupom koja je prešla prugu Bihać - Bosanski Novi a mi obilaznim putem grupa sa začelja ipak se sastala sa citiranom skupinom.

Tu u Splitu koja je čekala u IV Pomorski sektor pri komandi ratne mornarice raspored za razne jedinice. Personalni referent je bio za komandu mornarice prvoborac Branko Marjanović rodom iz Makarske koga danas nema među živima. Ja sam bio raspoređen pri štabu koji ~~me~~ vod držao stražu na obali u Splitu pred štabom IV POS. 5.I 1945.god. iz IV POS sa jednom grupom premješten u II POS Zadar kao dopuna i zamjena bataljona mornarske pješadije iz sastava IV POS koji je u decembru 1944.god. bio razbijen u selu Dinjička otok Pag. Stigli smo u Zadar 5.I 1944. i raspoređen u I bataljon II POS traća četa komandir čete bio je Vencislav Šljaka rodom iz Ugljana kod Zadra. Čin je ima pod poručnika, sada se nalazi na Visu čin pod pukovnika otac dvoje djece.

Komesar je bio Marko Vukasović po zanimanju ing.brodogradnje rodom iz Baške otok Krk, nakon oslobođenja dezertiro u SAD.

Jedan njegov brat je poginuo na mostu oslobođenja Lošinja, a drugi brat Jure bivši direktor 3.maja (brodogradilišta) Rijeka umro prije par godina. U Zadru smo se odmorili par dana slučajno sam na našoj partizanskoj obalnoj bateriji u Petričanima kod Zadra . Pronašao drugove sa rječnog matičnog broda Vrbas časničkog namjesnika mašinka NDH Žafrana Franca i Hosta Marijana istog čina te narednika Turina Drago topnik rodom iz Kraljevice živi u Puli sada i Lasića Brunu organizatora za polazak u partizane sa broda Vrbasa koji nas je uputio u NOR. Živi u Pulu bili su partizanski artiljerci i dali mi instrukcije o načinu ratovanja na otocima ratne mornarice. Ja sam sa mojom grupom pošao na Olib 8.I 1945. zatim Molat, Dugi otok stražar kod svjetionika u Iž iz Iža nazad u Privlaku, Nin, Grbe, Fortica, Pag, Krvava borba 12.II 1945. bez uspjeha. Iz čete gubimo 6 mrtvih 7 ranjenik povlačenje 13.II 1945. Ponovno Nin. Iz Nina sa brodovima na Košljun Pag zauzeli Novalju mislim 8.IV 1945. zatim na otog Rab moja četa zauzima Kristofol njemačku bateriju. Uz podršku naše baterije koja je bila pokretna na nekoj peniši iz čete gine borac Rumora Drago iz Paga teško ranjen moj vodnik Mrakovčić Ivan sa Krka, Punat V.Nazora b.b. živ je i danas to je bilo 12.IV 1945. Ja sam dobio zadatak i samnom 11 boraca da 13.IV 1945. Krenem u Dubrovnik da dovedem novo mobilisano osoblje "Makenonce" koje su stigli u Dubrovnik, kao depuna bataljona za mornarsku pješadiju namjenjenu za II POS sektora Zadar. Moj bataljon je krenuo od Raba na oslobođenje Krka, Cresa, Lošinja i Pule. Ja sam iz Dubrovnika primio borce i pratio iste sa nekim željž brodom putovali smo danju radi ne označenim minski polja. Prenoćili smo na Braču zatim plovili do Crikvenice iz Crikvenice pješke do Kraljevice radi mina. Iz Kraljevice sa nekim trabakulom noću prešli do uvale Tovarnik otok Cres zatim u uvalu Krnjica Istra. Marčane kod Vodnjana 3.V 1945. i saznao da je poginuo komandant drug Janko prvoborac I bataljona II POS i u Marčanima sahranjen. Teško mi je pala ta vijest za komandanta je došao njegov zamjenik koji je sada u penziji i živi na Rijeci Semenčić Ivan rodom je iz Novalje otok Pag njegov zamjenik Miletić Zdenko rezervni kapetan radi u Vojnom pu otdjelu Opatija. U pulu stigli 4.V 1945. Trst je slobodan na Puli se vode borbe njemci se predaju 6.V 1945. od 3 bataljona II POS nakon oslobođenja Pule a od mog rastanka na Rabu sa sastavom nisam naše na povratku u Pulu niti jedan bataljon za borbu ili je izbačen iz stroja ili je ranjen.

Ja sam izabrao po naredjenju mog štaba 15 boraca i pošao za vodnika u pomorsku obalnu komandu Trst¹ za prateću čet^u. POK Trst onda je bio Oštić Zvonko poručnik komandant POK Trsta. Iz Trsta se povlačimo po naredjenju više sile 12.VI 1945. u Portorožu iz Portorože premješten sam u komandu sjevernog jadrana za vodnika u zarobljenički logor gdje sam dobio potrebiti broj stražara koji su čuvali njemce i vodile iste na Rač. Njemci su radili za komandu Seje. Njemci su bili raspoređeni po zvanju koji su radili razne poslove. Ja sam davao stručnjake njemce koji su radili most između Sušaka i Rijeke koga je sam drug Tito otvorio 26.^{IV} 1946.godine, i održao govor iz ondašnje banke koja se nalazila u zgradi na Sušaku Titov trg. Komandant sjevernog jadrana bio je potpukovnik Vulin Ivan bivši narednik strare Jugoslavije ^{brodarac} mašinac i pulit komesar potpukovnik onda, Bubić ^{vleđa} Vinko iz njega došao Šurkalo Dinko. Zatim sam premješten na lično traženje poručnika za organizaciju i popunu u JRM ~~Raukara~~ Dušana u komandu mornarice Split za vodnika vode u upravi žlagalištaz komande JRM, i našao ondašnjeg komandira voda citirane jedinice poručnika Lambašu Miju 15.V 1946.god. Zatim po potrebi službe premješten u ateleriski zavod Lepetane 26.IX 1946.opet za vodnika prateće ~~zaka~~ čete zarobljenika "njemce" koji su u našim skladištima sortirali municiju i potapali pokvarenu municiju koju su prevozili sa nekon penišom prema Hamuli Oštra punta. Komandant zavoda bio je Tripić Marko major rodom iz Drvara prvoborac a komesar Gržetić Josip kapetan rodom iz Pazina teško je gorio srpsko-hrvatski. U Divulje premješten 1.IV 1947. za vodnika u školsku podoficirsku školu. Iz Divulje nakon povlačenja Engleza iz Pule u ~~septembru~~ septembru 1947.god. u Pulu i demobilisan na lično traženje 18.XII 1947.

Primao sam plaću jugo lire kao vodni oficir od lipnja 1945. do naredbe koja izišla mislim u aprilu 1946.god. i glasila je: da svi oni koji borci nisu odslužili starru jugoslavensku vojsku a nisu dobili čin oficirski i da su mlađji od 1919.god. postavljaju se na dužnost četnog stariješine i primaju plaću istog., kao što sam primao i ja, ali uvijek na dužnosti do demobilizacije kao vodni oficir. Sve podatke šaljem komandi JRM za sastav povjesnih podataka o sastavu JRM. Odlikova sam medaljom za hrabrost sa ukazom 104-1945.god. iako sam bio vodni oficir iz JRM demobilisan u činu vodnika a na moj križni put sam ipak bio zaslužio oficirski čin.

Uvijek stojim na bran-iku naših oružanih snaga
i poštivan našu tradiciju osobito našu mornaricu.

Dostavlja podatke:

FRANIĆ IVAN

51000 - R i j e k a
Drage Zervca 73/I kat stan br.8.

Lična karta SUP Rijeka 185-775/77

Vojni odsjek Rijeka

Arhiv Bos. krajine B. Luka
ABK 209-105-136

EMERITKA KOZLOVIĆ